

NHD
v/Trond Giske
Postboks 8014 Dep.
0030 Oslo

www.vest-sahara.no

<u>Deres ref</u>	<u>Vår ref</u>	<u>Kontakts</u>	<u>Sted:</u>	<u>Dato</u>
	SN	sara@vest-sahara.no	Oslo	26. september 2013

Angående samfunnsansvar i våpenbransjen

Vi viser til brev fra Støttekomiteen for Vest-Sahara til deg 16. mai 2011 og takker for ditt svar 30. juni 2011. (Se korrespondansen her <http://vest-sahara.no/a125x1974>)

Vi setter pris på dine forklaringer om viktigheten av bedrifters samfunnsansvar og din redegjørelse for den restriktive linjen for våpeneksport til Marokko som Regjeringen har lagt seg på.

Samtidig registrerer vi at NHD, i likhet med våpenselskaper vi er i kontakt med, begrunner spørsmålet om samfunnsansvar ved norsk eksport av krigsmateriell utfra rammene som eksportregelverket fastsetter. Dette mener vi ikke er en gyldig måte å definere samfunnsansvar på, og i løpet av de siste årene har utviklingen i enda større grad gått i den retningen.

Nammo AS tilsluttet seg UN Global Compact i januar 2012, Kongsberg Gruppen ASA gjorde det i juli 2006, mens andre selskaper, som Comrod AS, hevder å følge prinsippene, uten selv å ta del i initiativet. Gjennom sin tilslutning til Global Compacts prinsipper legges det til grunn at selskapene selv foretar vurderinger om samfunnsansvar og risiko for å ta del i menneskerettighetsovergrep. Samtidig har de nye UN Guiding Principles (2011) definert en bedrifts ansvar for å respektere menneskerettighetene til å operere med aktsomhet (due diligence) slik at man unngår å krenke andres rettigheter, og at dette ansvaret er *uavhengig* av statens plikt til å beskytte menneskerettighetene.

Når våpenselskaper fortsetter med aktiviteter hvor det er en stor risiko for delaktighet i menneskerettighetsovergrep, men samtidig legitimerer det utfra forklaringer av at eksportregelverket er overholdt, mener vi det forsterker inntrykket av at våpenbransjen opererer med en annen forståelse av samfunnsansvar enn andre bransjer gjør.

Vi vil også kommentere et annet moment ved ditt svar. Forvaltningen av Statens Pensjonsfond Utland og den nylige vurderingen skrevet av OECDs kontaktpunkt i Norge om NBIM, understreker hvordan samfunnsansvar og etikk også gjelder for minoritetsiere. Samme premiss mener vi også gjelder for mindre leverandører til større uetiske engasjementer, slik tilfellet ofte er ved eksport av deler og komponenter til våpen som ferdigstilles i andre land. Derimot noterer vi oss at NHD minimerer de etiske og menneskerettslige betenkelighetene ved å vise til at de norske komponentene utgjør en mindre del av det totale uetiske engasjementet.

Vennligst se vedlagte brev som vi sendte Nammo 16. september i år, som tar opp noen av de samme spørsmålene. Vi vil sette pris på å få din tolkning av konsekvensene av våpenbransjens tilknytning til Global Compact:

1) Er du enig med Støttekomiteen for Vest-Sahara i at et selskap som har tilsluttet seg Global Compacts prinsipper ikke utelukkende kan støtte seg på argumenter om eksportlovgiving, men *på eget grunnlag* må vurdere de etiske og menneskerettslige konsekvensene av sine aktiviteter?

2) Vil NHD gjennom sin eierskapsutøvelse forsøke å forhindre eksporttilfeller hvor det er en stor risiko for at norske deler og komponenter blir brukt i våpen som anvendes for å begå menneskerettighetsovergrep?

Vi takker for øvrig for svar på vår invitasjon til seminar om våpeneksport og samfunnsansvar 3. oktober i Oslo hvor NHD sier at de ikke har anledning til å delta.

Vi ser fram til å høre fra deg.

Med vennlig hilsen

Sara Nes
Støttekomiteen for Vest-Sahara

(Kopi: Nammo, FSi, Comrod)